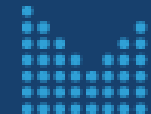

ADAPTAČNĚ INTEGRAČNÍ KURZY
Vítejte v České republice

SLOVO

21

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

TLUMOČENÍ ADAPTAČNĚ INTEGRAČNÍCH KURZŮ „VÍTEJTE V ČR“

PhDr. Mgr. Petra Mračková Vavroušová, Ph.D.

ÚVOD

- **Petra Mračková Vavroušová** (Slovo 21: metodika tlumočení + španělština) vede na každém školení úvodní teoretický blok, kde rozebírá specifika tlumočení adaptačně-integračních kurzů (AIK) Vítejte v ČR:
- https://www.vitejtevcr.cz/cs/aktuality/tlumocnik-musi-byt-tymovym-hracem?fbclid=IwARontP1FWeL5Dvhn-tozMhqqpF_LXlavGy8Znlam6zN6_6CgRu3rMPB4wIk
- AIK mohou tlumočit pouze proškolení a kvalifikovaní tlumočníci, kteří úspěšně složili zkoušku MV ČR
- Při tlumočení AIK je úkolem tlumočnicka být po celou dobu partnerem lektora a týmovým hráčem, tlumočení by mělo podporovat dynamiku ve skupině
- Před zahájením konverzace se tlumočnick představí a objasní svou roli
- Tlumočíme v první osobě

CO NÁS ČEKÁ?

- Specifika tlumočení AIK „Vítejte v ČR“
- Role tlumočnicka
- Spolupráce s lektorem
- Dotazy
- Práce s powerpointem
- Postřehy kolegů-tlumočnicků

SPECIFIKA TLUMOČENÍ KURZŮ VÍTEJTE V ČR

- <https://www.vitejtevcr.cz/cs/vitejte-v-cr> (Slovo21, MV ČR)
- <https://www.facebook.com/vitejtevcr>
- Úkol tlumočnicka: Tlumočit obsah prezentací lektorů o životě v České republice pro nově příchozí cizince (adaptačně integrační kurzy „Vítejte v České republice“) x není to situace komunitního tlumočení, spíše konsekutivní tlumočení v mezikulturním prostředí → **retour** (do jazyka B) + jiné druhy tlumočení (bilaterálka, šušotáž, tlumočení z listu)
- Příprava: prezentace, informační brožury a letáky, glosář, videa, web, FB
- Řečník: ne vždy je lektor rodilý mluvčí češtiny (např. *přeložit* vs. *předložit*)
- Posluchač: tlumočení pro (ne)rodilé mluvčí → **KISS**
- Terminologie: důležité termíny ideálně v **obou** jazycích
- Jazyky: různé variety, přízvuk, (ne)rodilí mluvčí, lektor i cizinec znají druhý jazyka
- **interaktivní kurz, přátelské prostředí**

ROLE TLUMOČNÍKA

- zprostředkování **komunikace**
- **profesionální** vystupování a respektování účastníků
- **přesné a věrné tlumočení** bez vynechávání, přidávání či pozměňování informací
- **nestrannost a neutralita** (tlumočnick se nemá přidávat na jednu ze stran ani vyjadřovat vlastní názory či radit; zároveň nemá řečníky přerušovat nebo přestávat tlumočit s výjimkou případů, kdy chce požádat o zopakování či objasnění, **upozornit** na to, že dochází k nedorozumění, ať z důvodu kulturních rozdílů nebo jiných, případně upozornit na nevyhovující podmínky pro tlumočení – špatná slyšitelnost, prostorové uspořádání apod.)
- zachovávání **důvěrnosti informací**, které se tlumočnick při tlumočení dozví
- pečlivá **příprava** na každé tlumočení
- **spolupráce s kolegou tlumočnickem**: Pokud se střídají tlumočnicki v tlumočení, je potřeba se domluvit předem, kdy a jak. Tlumočnicki si mohou/mají vzájemně pomáhat (nápověda – např. napsat termín na papír).

SPOLUPRÁCE TLUMOČNÍKA S LEKTOREM

- Před zahájením kurzu: Domluva lektora a tlumočnicka ohledně délky tlumočených úseků a vzájemné spolupráce.
- Úvodem: Lektor by měl představit tlumočnicka účastníkům a stručně vysvětlit jeho roli. Pokud tak neučiní, tlumočnick se představí sám (a případně vysvětlí, že tlumočí to, co říká lektor, tedy mluví v 1.osobě).
- Spolupráce tlumočnicka s lektorem: Tlumočnick v případě pochybnosti, nezapamatování atd. může, než začne úsek tlumočit, položit konkrétní otázku lektorovi (např. Je to skutečně 15 milionů?)
- Opravování tlumočnicka ze strany lektora: Tlumočnick opravu přijme, použije (pokud nesouhlasí a ví, že má pravdu on, tak může použít oba termíny „respektive“ ...).

SPECIFIKA TLUMOČENÍ DOTAZŮ ÚČASTNÍKŮ

- Dotazy účastníků v průběhu kurzu: Lektor by měl na začátku sdělit, kdy a jak mohou klást účastníci dotazy – zda mohou přerušovat lektora, když není něco jasné, či se mají ptát až po skončení jednotlivých částí prezentace.
- Tlumočnické dotazy tlumočí lektorovi – neodpovídá sám v žádném případě. Zpět tlumočí odpovědi lektora. Pokud má pocit, že dochází k nepochopení/nedorozumění z důvodů neexistence dané reálie či neznalosti konceptu, sdělí lektorovi, který vysvětlí reálii či pojem jinak.
- Debata/diskuze?! – moderování/uklidnění nastalé „živé/vášnivé“ situace
- Pauza?!
- Šušotáž?!
- Netlumočím dotazy?!

PRÁCE S POWERPOINTEM

- pomoc vs. nepřítel?!
- domluvit si s lektorem úseky (po jednom slidu?)
- selhání techniky, lektor nepoužívá
- prezentace přeložena do cílového jazyka – lektor?
- text prezentace velmi „administrativní“ – lektor „zlidštuje“
- tlumočení (čtení) z listu – jak vidíte/čtete na slidu!! → focení
- práce s webovými stránkami – ukazování postupu

PROČ TLUMOČÍTE KURZY VÍTEJTE RÁDI? SPATŘUJETE V TLUMOČENÍ TĚCHTO KURZŮ NĚJAKÉ OBTÍŽE?

- pomoc cizincům se integrovat (vlastní zkušenosti)
- materiály k přípravě (glosář)
- blízké téma
- radost z tlumočení
- příjemná atmosféra

- frekvence tlumočení: tlumočil(a) bych častěji
- nerodilý mluvčí daného jazyka – problémy s porozuměním (lektor i účastník)

JAKÉ NENADÁLÉ A PROBLEMATICKÉ SITUACE JSTE PŘI TLUMOČENÍ KURZŮ VÍTEJTE MUSELI ŘEŠIT?

- Všichni účastníci rozuměli lektorovi česky. Je tedy v tu chvíli vůbec potřeba tlumočit?
- Paradoxní situace, kdy lektor druhý jazyk ovládá - vyvolává to dojem, že tlumočení je jakoby zbytečné a proč to neříká rovnou v tom jazyce (samozřejmě vím, jaká jsou pravidla, to jen z pozice účastníků).
- Účastníci mnohdy nerozumí dobře anglicky, nadto mají specifické problémy, které chtějí řešit. Plus byl 8h formát kurzu příliš dlouhý pro většinu účastníků.
- Kulturní rozdíly, např. v oblasti zdravotnictví: přivolání sanitky. Myslím, že zejm. u ruskojazyčné skupiny je vždy namístě upozornit účastníky na naprosto odlišný přístup k medicíně (prevence vs. řešení následků). Tohle se často neříká.
- Technické problémy (nefungoval internet, online tlumočení – signál)
- Jazyk (přízvuk, vada řeči...)

MÁTE-LI DVA PRACOVNÍ JAZYKY, LIŠÍ SE NĚJAK TLUMOČENÍ S OHLEDĚM NA RŮZNÉ CÍLOVÉ SKUPINY?

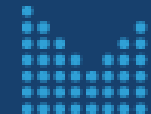
- Asi hlavně tím, že na anglických kurzech bývají prakticky jen nerodilí mluvčí. Na to je třeba brát ohled.
- Angličtina častěji než ruština nebývá rodným jazykem účastníků.
- Ano, je to jinak. Jih mluví víc, ptá se, nestydí se, docela spoléhá na tlumočnicka, bere ho jako "našince".

ADAPTAČNĚ INTEGRAČNÍ KURZY
Vítejte v České republice

SLOVO

21

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

TLUMOČENÍ ADAPTAČNĚ INTEGRAČNÍCH KURZŮ „VÍTEJTE V ČR“

Děkuji za pozornost!

SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

ČESKO-VIETNAMSKÝ
SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

Từ điển liên văn hóa
Séc-Việt

ČESKO-ANGLICKÝ
SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

Czech-English Glossary
for Intercultural Work

ČESKO-ČIŇSKÝ
SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

跨文化工作捷克辞典

ČESKO-ŠPANĚLSKÝ
SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

Diccionario checo-español:
trabajo intercultural

ČESKO-ARABSKÝ
SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

قاموس لعمل الوسيط الثقافي
تشبيكي - عربي

ČESKO-RUSKÝ
SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

чешско-русский транскультурный
словарь профессиональных терминов

ČESKO-MONGOLSKÝ
SLOVNÍK PRO INTERKULTURNÍ PRÁCI

Соёл хоорондын ажлааруулан
зуулганы Чех Монгол толь

STRUKTURA SLOVNÍKU

nadace a nadační fondy ¹	†fundace		
pátrání ²		investigation	
PÉČE ³ péče		care	
ambulantní péče ⁴	zdravotní †péče ⁷ poskytovaná pacientům docházejícím do †ordinace ⁴ lékaře (≠ ⁸ †hospitalizace)	outpatient care	health care provided to patients at a doctor's surgery or outpatients' clinic (as opposed to hospitalization)
potvrzení pracovní neschopnosti	hov. ⁸ <i>neschopenka</i> ⁶ : lékařské potvrzení dočasné pracovní neschopnosti	certificate of incapacity for work	colloq. sick note; a doctor's confirmation of temporary incapacity for work
pracovní agentura	organizace zprostředkovávající práci, musí mít licenci MPSV. Je k vyhledání na portal.mpsv.cz (Zaměstnanost → Pro občany → Agentury práce). ⁸	employment agency	organisation helping the unemployed to find jobs as well as employers to find staff; must hold a licence granted by the Ministry of Labour and Social Affairs. A list of licensed employment agencies is available at portal.mpsv.cz (Zaměstnanost → Pro občany → Agentury práce).
protokol	1. zápis nebo záznam jednání 2. soubor formálních pravidel pro diplomacii ¹⁰	protocol	1. written record of proceedings 2. a set of formal rules in diplomacy

Každá stránka obsahuje dva sloupce, levá hesla a definice, pravá zrcadlově překlady hesel a překlady definic. Z tohoto pravidla jsou dvě výjimky:

- heslo nemá definici, protože je ve slovníku čistě z překladových důvodů (viz 1)
- definice hesla obsahuje pouze odkaz na jiné heslo (viz 2)

Heslo (včetně definice, překladu a překladu definice) je odděleno od sousedních hesel vodorovnými linkami. Výjimku tvoří heslové skupiny. Ty jsou uvedeny slovem kapitálkami (hůlkovým písmem), které se nachází ve všech heslech v heslové skupině (viz 3).

Jsou použity čtyři odlišující styly písma:

- tučné** – celý sloupec hesel a překladů hesel; v definici vyznačuje odkaz na jiné heslo (viz 4), spolu se symboly † a ‡ (ukazujícími směr hledání) před slovem, pod kterým je třeba heslo hledat (viz 7)
- kurzíva** – synonymum hesla uvedené na začátku definice (viz 5), antonymum uvedené symbolem ≠ (viz 8)

3. KAPITÁLKY – viz výše

4. menší – stylistický kvalifikátor hov. = hovorově (viz 6)

Jsou použity následující symboly:

- šipky – † a ‡ viz výše, → nahrazuje uvádění plných internetových adres (viz 9)
- ≠ viz výše

Pokud má heslo více významů, jsou očíslovány a odsazeny na nový řádek. (viz 10)

Po slovníkové části následují dva rejstříky:

- český – hesla s výčtem hesel, v jejichž definicích se daná hesla objevují
- anglický – abecedně seřazené překlady hesel spolu s českými originály

SLOVNIK.INTERKULTURNIPRACE.CZ

slovník.interkulturniprace.cz

[O SLOVNÍKU](#) / [SLOVNÍK KE STAŽENÍ](#) / [KONTAKT](#)

ČEŠTINA / ENGLISH / ESPAÑOL /
VIETNAMESE / MONGOLIAN / РУССКИЙ / العربية /
简体中文

VÝKLADOVÝ CIZOJAZYČNÝ SLOVNÍK INTERKULTURNÍ PRÁCE

HLEDAT TERMÍN V JAZYCE

Vyberte jazyk...

ZOBRAZIT TERMÍN V JAZYCE

Vyberte jazyk...

HLEDANÝ VÝRAZ

HLEDAT

VTIP NA ZÁVĚR

Policajt: "Kam jste schoval peníze?"

Tlumočník:

"Kam jste schoval peníze?"

Zloděj: "Neřeknu."

Tlumočník: "Neřekne."

Policajt: "Když neřekneš, zavřeme tě."

Tlumočník:

"Když neřekneš, zavřou tě."

Zloděj: "Neřeknu."

Tlumočník: "Neřekne."

Policajt:

"Když neřekneš, zastřelím tě."

Tlumočník:

"Když neřekneš, zastřelí tě."

Zloděj: "V kuchyni pod podlahou."

Tlumočník: "Neřekne."